

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 15715/2023
06.07.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у правној ствари малолетне тужиле АА из ..., чији је законски заступник мајка ББ из ..., а чији је пуномоћник Ана Игић, адвокат из ..., против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Јована Јовановић, адвокат из ..., ради измене одлуке о моделу виђења малолетног детета и родитеља, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 75/2023 од 21.02.2023. године, у седници већа одржаној дана 06.07.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог, изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 75/2023 од 21.02.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П2 684/22 од 27.10.2022. године, одбијен је тужбени захтев тужиле малолетне АА из ..., чији је законски заступник мајка ББ из ..., којим је тражила да се начин одржавања личних односа малолетне тужиле и туженог ВВ уреди тако што ће она виђати оца у контролисаним условима Центра за социјални рад у Нишу у присуству стручног лица тог Центра, сваке друге суботе, у периоду од 12,00 часова када би је мајка у то време доводила испред Центра и предавала стручном лицу, до 13,00 часова истог дана, када би је мајка преузимала испред Центра за социјални рад у Нишу од стручног лица Центра и да се на тај начин измени став четврти правноснажне и извршне пресуде Основног суда у Нишу П2 113/14 од 15.12.2011. године, као неоснован (став први изреке). Одлучено је да свака странка сноси своје трошкове (став други изреке).

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 75/2023 од 21.02.2023. године, усвојена је жалба малолетне тужиле и преиначена пресуда Основног суда у Нишу П2 684/22 од 27.10.2022. године тако да иста гласи: уређује се начин виђања малолетног детета и оца ВВ из ... у контролисаним условима Центра за социјални рад у Нишу у

присуству стручног лица тог Центра, сваке суботе у периоду од 12,00 до 13,00 сати истог дана, када би мајка доводила дете испред Центра и предавала стручном лицу и дете преузимала испред Центра за социјални рад у Нишу од стручног лица Центра, па се на тај начин мења став четврти правноснажне и извршне пресуде Основног суда у Нишу П2 113/14 од 15.12.2011. године (став први изреке). Обавезан је тужени ВВ из ... да малолетној тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 110.000,00 динара (став други изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу који се односи на начин одржавања личних односа, тужени је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о њој одлучи као о изузетно дозвољеној.

Ревизија је дозвољена на основу одредбе члана 403.став 2. тачка 1. Закона парничном поступку – ЗПП („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11 ... 10/23 - др. закон), у вези са чланом 208. Породичног закона.

Одлучујући о ревизији на основу члана 408. Закона парничном поступку – ЗПП („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11 ... 18/20), Врховни суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Основног суда у Нишу од 15.12.2011. године разведен је брак између мајке, законског заступника малолетне тужиље АА и туженог и малолетна АА рођена ... године поверена је на самостално вршење родитељског права мајци, а тужени је обавезан на плаћање месечних износа на име доприноса за издржавање малолетног детета и уређен је начин одржавања личних односа између малолетне АА и оца. Начин одржавања личних односа између туженог оца и малолетне АА одређен је сваке суботе у месецу од 10,00 до 13,00 часова са преузимањем и враћањем детета у просторијама Центра за социјални рад у Нишу. Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 121/12 од 23.10.2012. године, пресуда је преиначена у делу обавезивања туженог на плаћање доприноса за издржавање, а у осталом делу је потврђена. Временом односи између странака су се погоршали и тужени није остваривао контакте у дужим периодима са малолетном тужиљом како је одређено судским одлукама. Тужени је засновао нову заједницу и у тој заједници је добио дете. Центар за социјални рад у Нишу изјаснио се да је у интересу малолетног детета да се контакти и виђање са оцем одвијају за сада у контролисаним условима, све док се односи између малолетног детета и туженог не поправе, с обзиром на то да малолетна тужиља исказује страх и стрес од виђања са оцем. Комисија вештака коју чине неуропсихијатар и стручно лице за област дечије психологије, као и специјалиста судске медицине који су обавили вештачење малолетне тужиље и њене мајке, али не и туженог оца, јер се није одазвао позивима, утврдили су да је малолетна тужиља уредног психомоторног развоја, испољава адекватну душевну зрелост и да је на нивоу и изнад просечних интелектуалних потенцијала, да је стресне догађаје доживела као значајну трауму и угрожавајући фактор по њену безбедност и безбедност њене мајке.

Вештак из области неуропсихијатрије изјаснио се да је обављао преглед мајке наводећи да се ради о родитељу натпросечних интелектуалних капацитета, адекватне социјално-економске зрелости и добрих родитељских компетенција за адекватну родитељску бригу и усмеравање детета, које има пуно сазнање о значају оба родитеља у процесу одрастања детета и да се не противи одржавању односа детета и оца, с тим што сматра да дете треба заштити од неповољних утицаја. Отац избегава одржавање личних контаката са дететом у контролисаним условима. Малолетна тужилца се изјаснила пред судом и изнела своје мишљење о контактима ње и туженог наводећи да сада нема никакав контакт са оцем и његовом породицом, да су раније заједничко време проводили тако што би је отац одвео кући где би играла игрице или гледала телевизор, да су ретко ишли у шетњу, да нису ишли у играоницу, посластичарнице и слично и да осећа страх од оца јер је приликом последњег сусрета док су били у аутомобилу причао страшне ствари о њеном деди, ударао у волан и викао, а да је непријатних ситуација било и раније.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је тужбени захтев млт. тужилце одбио, јер је закључио да би се ограничавањем контаката између млт. АА и туженог повредила његова права и дужности родитеља прописана одредбом члана 70. Породичног закона и уједно сматра да је то најбољи интерес млт. тужилце.

Другостепени суд је сматрао да је првостепени суд погрешно применио одредбу члана 6. став 1. и одредбу члана 61. став 2. Породичног закона, па је преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев тужилце и уредио начин одржавања личних односа по моделу предложеном од стране органа старатељства.

По становишту Врховног суда правилна је другостепени суд применио материјално право када је тужбени захтев млт. тужилце усвојио.

Чланом 3. став 1. Конвенције о праву детета прописано је да у свим активностима које се тичу деце од примарног значаја су интереси детета, без обзира на то да ли их спроводе јавне или приватне институције за социјалну заштиту, судови, административни органи или законодавна тела. Ставом 2. истог члана прописано је да се државе чланице обавезују да детету обезбеде такву заштиту и бригу која је неопходна за његову добробит, узимајући у обзир права и обавезе његових родитеља, законитих старатеља или других појединаца који су правно одговорни за дете и преузимају у том циљу све потребне законодавне и административне мере.

Породични закон у члану 6. став 1. прописује да је свако дужан да се руководи најбољим интересима детета у свим активностима које се тичу детета.

Одредбом члана 61. став 2. тог Закона прописано је право детета да одржава личне односе са родитељем са којим не живи може бити ограничено само судском одлуком када је то у најбољем интересу детета.

Дакле, најбољи интерес детета је основни критеријум којим се суд има руководити када одлучује о заштити права детета. При том, реч је о правном стандарду па се у сваком конкретном случају цени према околностима случаја, а везано пре свега за узраст и пол детета, његове емотивне развојне потребе.

Суд је ценио наводе ревизије и закључио да није основана. У актуелном тренутку лични односи између тужиље и туженог се не одвијају дуже време, отац се не појављује ради одржавања личних односа у просторијама органа старатељства, јер сматра да не постоје услови за квалитетно виђање, а млт. тужиља осећа страх од њега, јер је тужени приликом последњег контакта причао страшне ствари о њеном деди, ударао у волан и викао и јер је и раније било таквих ситуација. Актуелно се млт тужиља изјашњава да не жели контакт са оцем.

Имајући у виду узраст млт тужиље и актуелну ситуацију, правилно је другостепени суд примарно заштитио интерес млт тужиље у смислу одредбе члана 6. став 1. и 61. став 2. Породичног закона и одредио личне односе у контролисаним условима, а у циљу развијања и продубљивања односа између оца и детета, развијања међусобне блискости, уз саветодавну помоћ и подршку органа старатељства на реуспостављању њиховог контакта.

Неосновано се наводима ревизије побија другостепена пресуда да суд није водио рачуна о томе да редукција модела виђања доводи до несагледивих последица на психосоцијални развој детета, за који је неопходан здрав и продубљен однос са оцем, како би отац као фигура заузео место које њему као родитељу припада. У конкретном случају, другостепени суд промовише исти циљ, само је пут до тог циља у личним односима уз помоћ и подршку стручних лица органа старатељства, који треба да раде на реуспостављању њиховог односа, који је поремећен и не постоје индиције да би га странке могле самостално реуспоставити.

Најбољи интерес детета подразумева удовољавање на најбољи могући начин дететовим емотивним и развојним потребама и ово начело има предност пред осталим интересима. Стога је другостепени суд за своју одлуку дао јасне и потпуне разлоге, које Врховни суд у свему прихвата.

Сходно наведеном, Врховни суд је применом члана 414. став 1. одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Субић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**